POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Zory Světlíkové

Prožívání ztráty dítěte

Zora Světlíková se v diplomové práci zaměřila na tematiku prožívání ztráty dítěte. Autorka si vybrala téma náročné a psychologicky velice důležité. V úvodu práce si kladla otázku, co pomáhá pozůstalým rodičům prožít šťastný život. Cílem její práce bylo tedy zmapovat, co pozůstalý rodič prožívá a co by mu mohlo v procesu adaptace na ztrátu pomáhat. Autorka člení diplomovou práci klasicky na teoretickou a empirickou část. Součástí práce jsou dále přílohy a přepisy rozhovorů.

Teoretická část je dělena do několika kapitol, které se podrobně věnují tematice ztráty a truchlení, vyrovnávání se se ztrátou dítěte a důsledků této ztráty. Kromě toho se autorka krátce věnuje i tematice smrti a rituálů, traumatu, copingových a obranných mechanismů. V poslední kapitole se autorka zaměřila na možnosti intervence u rodičů, kteří ztratili dítě. Tady oceňuji, že autorka přináší nejen popis možných poradenských a terapeutických postupů a typů pomoci, ale i seznam organizací v ČR, které se speciálně na pomoc pozůstalým rodičům zaměřují a poskytují ji. Rovněž kladně hodnotím věnování se tematice rituálů spojených se smrtí hned v úvodu práce a přehledný soupis podpůrných aspektů (s. 57 - 60). Práce s literaturou je dobrá. Seznam literatury je bohatý (více než 80 zdojů literatury).

V empirické části si diplomadka kladla za cíl zmapovat podpůrné aspekty, které napomáhají rodičům se adaptovat na ztrátu dítěte, dále zmapovat i ty aspekty, které adaptaci naopak znesnadňují a zjistit, jakým způsobem ztráta dítěte rodiče a jeho další život ovlivňuje. Autorka k naplnění cíle zvolila kvalitativní metodologii. Provedla 10 hloubkových rozhovorů. Při tvorbě výzkumného souboru citlivě respektovala období zármutku a truchlení a do souboru zahrnovala osoby nejméně po 1 roku od smrti dítěte. Výzkumný vzorek je v některých ohledech málo diferencovaný (je tvořený jenom ženami, všechny autorka kontaktovala přes svépomocnou organizaci Dlouhá cesta), s čímž ale autorka při zpracování výsledků pracuje a k čemu se v diskusi adekvátně vyjádřuje. V dalších ohledech (např. typ ztráty, věk dítěte apod.) je vzorek vzhledem k tématu dobře diferencovaný. Kvalitativní analýza je pečlivě provedená. U první otázky uvádí autorka jednotlivé způsoby pomoci dle nápomocných osob, následně je dobře shrnuje v kapitole 7.3 Shrnutí analýzy rozhovorů. V kapitole 7.3 dále autorka přehledně podává výsledky

kvalitativní analýzy. Diskuse je dobře strukturovaná, autorka se vyjádřuje k omezením výzkumu a výzkumného souboru a srovnává své výsledky s literaturou.
Jako nápomocné aspekty v procesu adaptace na ztrátu dítěte autorka uvádí sociální oporu, vlastní aktivitu, odbornou pomoc, informace, víru a další konkrétní skutečnosti. Nejčastěji uváděnou potřebou byla potřeba sociální opory, přičemž jako důležitá se jevila potřeba mluvit s jinými lidmi procházejícími zkušeností ztráty dítěte. Účastnice výzkumu mluvily o ovlivnění dalšího života po ztrátě dítěte ve smyslu změn týkajících se životního stylu, postoje k životu, hodnotové orientace, zdravotního stavu, rodinného systému a vztahů s okolím.
Celkově hodnotím práci kladně. Diplomandka prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou a sestavit a provézt výzkumné šetření. Domnívám se (v souladu s přáním autorky), že předložená diplomová práce by mohla sloužit jako nápomocný informační materiál pro rodiče a jejich blízké, kteří ztrátu prožívají.

Předložená práce Zory Světlíkové splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě. Navrhuji hodnocení výborně.

V Praze, 7.5.2013 PhDr. Katarína Loneková, Ph.D.